

26ste zondag door jaar B

Mc. 9, 38-43. 45. 47-48

Wie oprecht in Jezus geïnteresseerd is, is er ook op uit om kennis te nemen van alles wat Hij gezegd en gedaan heeft. Ook als het dingen zijn die ons op het eerste gezicht tegen de borst stuiten. Zo is het beslist geen rozenwater dat Hij ons vandaag over de hoofden sprenkelt: "...het ware beter dat men hem een molensteen om de hals deed en in zee wierp; dreigt uw hand aanleiding tot zonde te geven: hak ze af; geeft uw oog aanleiding tot zonde: ruk het uit..."

Als dit nu de eerste en enige keer was dat Jezus in zulke dreigende taal spreekt over de hel, dan zouden we de manier waarop sommigen met die tekst omgaan nog wel begrijpen: erover zwijgen in alle talen. Een beetje de gedachte: Jezus heeft zich die dag wat vergalopperd, wat ieder van ons wel eens overkomt; Hij meende het niet echt.

Maar wie het Evangelie in z'n geheel bekijkt kan moeilijk volhouden dat dit een eenmalige uitbarsting is, een occasionele blunder of een accident de parcours. Het Evangelie van vandaag is een stukje van een lange keten van zulke waarschuwingen aan het adres van mensen die koppig het verkeerde blijven doen. Sterker nog: bijna geen enkel onderwerp wordt vaker in het Evangelie aangesneden dan het oordeel en de hel. En toch wordt er zelden of nooit over gepreekt. Waarom niet?

Op de eerste plaats misschien omdat men bang is de mensen schrik aan te jagen. Toch leert datzelfde Evangelie ook dat die vrees ongerechtvaardigd is: Jezus is een mensenvriend, geen boeman. Hoe vaak Hij ook spreekt over het oordeel en de hel, het is nooit zijn bedoeling mensen aan het bibberen te krijgen. Wat Hij wel doet is waarschuwen dat dingen slecht kunnen aflopen voor hen die blijven volharden in het kwaad. En iemand attent maken op een dodelijk gevaar is geen bangmakerij, maar juist een daad van liefde.

Natuurlijk zijn daar in het verleden ook fouten tegen gemaakt, soms grote fouten. Kinderen en jong volwassenen die bij alles wat ze uitstaken te horen kregen dat ze recht naar de hel zouden gaan. Dat waren praktijken die mensen vaker van Jezus en het Evangelie hebben verwijderd dan dichterbij gebracht. Maar het omgekeerde lijkt vaak vandaag te gebeuren, en dat is ook niet goed.

Een tweede reden om erover te zwijgen is het idee dat de hel niet te verzoenen is met het beeld van God uit het Evangelie: goedheid, medelijden, barmhartigheid, vergiffenis enz. Maar u weet ook: een geschenk kunt ge wel geven, maar het moet ook aangepakt en uitgepakt worden, anders heeft het geen zin. Ge zou kunnen zeggen: Góð sluit niet uit, mensen sluiten zichzelf uit door "nee" te blijven zeggen op God die blijft aandringen.

En dát maakt het voor sommige mensen ook tot een hel: niet Gods afwezigheid, maar juist het feit dat Hij blijft liefhebben, ook als de mens dat niet wil. Ge zou kunnen zeggen met een beeld: als wij een cadeau ontvangen van iemand tegen

wie wij een wrok koesteren, dan maakt dat cadeau ons niet blij of gelukkig. Integendeel, het irriteert ons en maakt ons kwaad. We kieperen het liefst in de vuilnisbak. Mensen die God en alles waar Hij voor staat afwijzen, en die zijn er, ervaren Gods liefde als een onophoudelijke kwelling en een voortdurende marteling juist omdat ze die liefde niet willen, afwijzen en verwerpen.

Er bestaat geen tegenstelling tussen de goddelijke barmhartigheid en de hel. Integendeel: de hel is het gevolg van Gods liefde die door mensen niet aanvaard wordt. Het Evangelie is in die zin een “blijde boodschap” over heel de lijn, maar alleen voor hen die haar ook dankbaar aanvaarden. Voor alle anderen is het een kwelling, een hel. Amen.

Johan Goris, pastoor